

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI GOSPODARKI I ROZWOJU
(NR 34)**
- **KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA,
ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA
(NR 32)**

z dnia 25 września 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 34)

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 32)

25 września 2024 r.

Komisje: Gospodarki i Rozwoju oraz Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradujące pod przewodnictwem posła **Ryszarda Petru (Polska-2050-TD)**, przewodniczącego Komisji Gospodarki i Rozwoju, rozpatrzyły:

– informację na temat stanu wdrożenia w Polsce regulacji dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anita Sowińska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Marcin Łata** dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Marzantowicz** kierownik Wydziału Finansowania Krajowego Departamentu Gospodarowania Odpadami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Małgorzata Szymborska** doradca techniczny w Departamencie Środowiska Najwyższej Izby Kontroli, **Magdalena Gawlik** dziennikarka portalu „Liderzy innowacyjności”, **Marcin Hydzik** prezes zarządu Związku Polskich Przetwórców Mleka, **Klaudia Kleps** dyrektor Pionu Rzecznictwa i Legislacji Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego, **Edyta Kwapich-Lenik** eksperta Polskiego Związku Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego, **Adam Małyszko** prezes zarządu Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów FORS, **Tomasz Miś** członek rady programowej Izby Branży Komunalnej, **Filip Piotrowski** starszy specjalista do spraw GOZ Centrum UNEP/GRID-Warszawa, **Tadeusz Pokrywka** prezes Krajowej Izby Gospodarczej Przemysłu Spożywczego i Opakowań, **Grzegorz Rękawek** dyrektor biura Stowarzyszenia „Polski Recykling”, **Renata Sarnecka** członek zarządu Związku Pracodawców Branży Elektroodpadów i Opakowań Elektro-Odzysk, **Agnieszka Servaas** prezeska Fundacji Play Sustain, **Karol Stec** dyrektor do spraw koordynacji projektów Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, **Marcin Szponder** przedstawiciel Polskiej Izby Gospodarki Odpadami, **Marek Szymborski** przedstawiciel Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Komunalnik”, **Tomasz Walczak** członek zarządu Stowarzyszenia Przyjazna Gospodarka, **Magdalena Zajac** członkini rady Fundacji Rodzice dla Klimatu, **Włodzimierz Zajac** stały doradca Komisji Gospodarki i Rozwoju, **Paulina Kubik** asystentka poseł Urszuli Pasławskiej oraz **Natalia Malkusz** asystentka poseł Marceliny Zawiszy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka**, **Aleksandra Pniewska**, **Ziemowit Uździcki** i **Bogdan Wojtów** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Ryszard Petru (Polska2050-TD)**:

Dzień dobry, witam serdecznie.

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki i Rozwoju oraz Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Stwierdzam kworum.

W imieniu przewodniczącej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, pani Urszuli Pasławskiej oraz własnym, witam członków Komisji oraz zgromadzonych gości – panią Anitę Sowińską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska i pana Marcina Łatę, dyrektora Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Witam wszystkich pozostałych gości.

Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji na temat stanu wdrożenia w Polsce regulacji dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym. Przedstawiam

ją minister klimatu i środowiska oraz minister rozwoju i technologii. Czy są uwagi do porządku dziennego?

Mogę powiedzieć tylko tyle, że powodem, dla którego zrobiliśmy to wspólne posiedzenie jest to, abyśmy uwzględnili wszystkie aspekty, nie tylko środowiskowe, ale również gospodarcze i prosiłbym w tych wypowiedziach szczególną uwagę przyłożyć do kwestii stanu wdrożenia, czyli gdzie jesteśmy, jakie są terminy, jakie są problemy, czy dostrzegają państwo ryzyka, że będą problemy z realizacją w zaplanowanych terminach, czy przypadkiem nie trzeba zmienić tych terminów. Prosilibyśmy o obiektywną ocenę stanu realizacji.

Otrzymaliśmy od państwa materiały, które w dużym stopniu dotyczą kwestii legislacyjnych. One są ciekawe, ale, tak pragmatycznie patrząc na sytuację, został nam de facto kwartał i nie chcielibyśmy mieć sytuacji, że coś nie pójdzie zgodnie z planem.

Czyli widzę, że nie ma uwag do porządku dziennego. W związku z tym przystępujemy do jego realizacji.

Poproszę panią minister Anitę Sowińską o pięcio- dziesięciominutową wypowiedź, właśnie z uwzględnieniem kwestii terminów realizacji – gdzie jesteśmy w tym procesie.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Anita Sowińska:

Dzień dobry państwu.

Panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, szanowni goście, transformacja do gospodarki obiegu zamkniętego należy do właściwości ministra do spraw gospodarki – to chciałabym podkreślić na wstępie. Natomiast my, jako Ministerstwo Klimatu i Środowiska, wspieramy działania Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w szczególności w zakresie gospodarki odpadami. Niemniej jednak przygotowaliśmy materiał, który bardzo kompleksowo pokazuje, jakie są już gotowe regulacje prawne, bo w ostatnich latach bardzo dużo się działo. Krótko przeprowadzę państwa po tym, co jest już na dzień dzisiejszy wprowadzone w gospodarce obiegu zamkniętego w Polsce, ale również powiem o tym, nad czym obecnie pracujemy i co jest planowane.

Filarami transformacji... Może będę po kolei omawiać te najważniejsze akty. Po pierwsze to jest „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”. To jest dokument strategiczny w obszarze środowiska i zawiera również odniesienie do gospodarki obiegu zamkniętego. Tutaj wspierane są oczywiście działania zmierzające ku gospodarowaniu odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów, a także dążenie do maksymalizacji wykorzystania odpadów jako surowców. Są oczywiście w tym planie konkretne zadania, ze wskazaniem horyzontu czasowego i podmiotu odpowiedzialnego za realizację.

Kolejny akt to jest „Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”. To również jest akt, który jest koordynowany przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Ten dokument stanowi usystematyzowane podejście, priorytetyzację obszarów i zapewnienie spójności działań. W ramach tego dokumentu możemy przeczytać... Może nie będę mówić w szczegółach, ale to są kwestie kampanii edukacyjnych, badań i rozwoju, platformy i infrastruktury technicznej i pozostałe działania operacyjne, strategiczne, kwestie dotyczące dofinansowania i naborów, opisane są m.in. programy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i także fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Kolejny akt, który jest związany z gospodarką obiegu zamkniętego, to jest „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”. Jest to też strategiczny instrument zarządzania polityką rozwoju.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2021 r. o odpadach – to jest już oczywiście w gestii Ministerstwa Klimatu i Środowiska i tutaj, w art. 3 są już wprowadzone definicje, takie, jak – odpady, recykling, odzysk, unieszkodliwianie, zapobieganie powstawaniu odpadów. W art. 17 jest opisana hierarchia postępowania z odpadami, która jest podstawą działania GOZ, czyli najpierw zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku – w tym odzysk energii, a dopiero na końcu unieszkodliwienie. I tą hierarchią powinniśmy się kierować w całej gospodarce, również w podejmowaniu decyzji na każdym szczeblu. W art. 10 jest definicja produktu ubocznego, art. 14 dotyczy utraty statusu odpadów – te przepisy umożliwiają, aby określone rodzaje odpadów przestały być odpadami, czyli utracą status odpadów, jeżeli na skutek

poddania ich recyklingowi lub innemu odzyskowi spełniają dodatkowe warunki określone w decyzji lub w przepisach.

Kolejny akt prawny to jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która określa m.in. obowiązki gmin, które są zobowiązane do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, w tym papieru, metalu, szkła, tworzyw sztucznych, bioodpadów oraz odpadów niebezpiecznych. W art. 4 mamy opisane systemy selektywnej zbiórki odpadów, w tym służące wspieraniu GOZ. Art. 5 jest to obowiązek segregacji odpadów.

Kolejny akt prawny to jest ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Tutaj kluczowe zapisy to m.in. zasady dotyczące gospodarowania odpadami, czyli obowiązki dla producentów opakowań, by projektowali je w sposób zgodny z ekoprojektowaniem.

Następnie ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw, potocznie zwana ustawą kaucyjną, która jest już w porządku prawnym, ale w tej chwili trwa proces legislacyjny, który ma na celu naprawić tę ustawę. Jest to też bardzo ważne.

I jeszcze w tej chwili Ministerstwo Klimatu i Środowiska pracuje w tej chwili nad koncepcją rozszerzonej odpowiedzialności producenckiej na opakowania, co jest również bardzo ważnym elementem GOZ i na końcu powie tutaj, jaki jest harmonogram tych prac.

Kolejna ustawa to jest ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności, która promuje minimalizację marnowania żywności. Tu są m.in. opisane obowiązki sprzedawców, którzy zobowiązani są do przekazywania żywności o kończącym się terminie przydatności do spożycia na cele społeczne; są też obowiązki sprzedawców, którzy są obowiązani do ponoszenia opłaty za marnowanie żywności w kwocie 10 gr za każdy kilogram zmarnowanej żywności; i także obowiązki dotyczące raportowania marnowania żywności.

Kolejny akt prawny to jest ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i paliwach ciekłych i te przepisy dotyczą produkcji, wprowadzania do obrotu i zużycia biokomponentów oraz biopaliw ciekłych. Są tutaj oczywiście definicje, wymagania środowiskowe dla biokomponentów.

Kolejny akt prawny to jest rozporządzenie ministra klimatu i środowiska z dnia 27 października 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw.

Kolejny dokument to jest „Polityka energetyczna Polski do 2040 r.” (PEP2040).

I na koniec „Krajowy plan gospodarki odpadami 2028”, w którym oczywiście są podnieszone kwestie GOZ, czyli np. tworzenie punktów ponownego użycia, m.in. przy PSZOK, tworzenie punktów napraw i ponownego użycia produktów, organizowanie giełd wymiany różnych rzeczy. Są podnoszone kwestie ekoprojektowania, tworzenia banków żywności, wprowadzania odpadów żywności niezdatnej dla ludzi do innych celów, a także kwestie edukacji.

I ostatni dokument to jest „Krajowy plan na rzecz energii i klimatu do 2030 r.” (KPEiK), który mówi o efektywności energetycznej, rozwoju technologii, recyklingu odpadów, a także promowaniu biogospodarki.

To, co dzieje się obecnie, to jest bardzo ważny akt prawny – to jest rozporządzenie unijne w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (PPWR). Wiosną tego roku już zostało przyjęte podejście ogólne, natomiast jesienią spodziewane jest przyjęcie tego rozporządzenia PPWR. To z pewnością jest bardzo ważny akt prawny z punktu widzenia gospodarki obiegu zamkniętego – bardzo szczegółowy, ale też przede wszystkim mający na celu minimalizację powstawania odpadów, bo to będą np. nowe obowiązki dla przedsiębiorców dotyczące ekoprojektowania opakowań.

Toczy się w tej chwili proces legislacyjny poprawy systemu kaucyjnego. Chcemy, żeby system kaucyjny wszedł w przyszłym roku, przy czym zaznaczam, że przyszły rok będzie okresem przejściowym, dlatego że zaprojektowaliśmy okres przejściowy, przede wszystkim w formie dosyć niskich opłat produktowych, czyli takich form kar dla przedsiębiorców za niezrealizowane poziomy selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. Mam nadzieję, że spotkamy się wkrótce i będziemy już konkretnie mówić o systemie kaucyjnym.

No i oczywiście kwestia rozszerzonej odpowiedzialności producenckiej, czyli kwestia tego, aby mieszkańcy nie ponosili wszystkich kosztów za odpady, a żeby ten koszt był przeniesiony na przedsiębiorców, zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Opracowujemy już taką koncepcję w ramach Zespołu doradczego do spraw systemowych zmian gospodarki odpadami. Myślę, że wkrótce będziemy pracować nad OSR i na pewno wrócimy do państwa z tą koncepcją.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Będę miał do państwa serię pytań, ale zanim je zadam, poproszę Ministerstwo Rozwoju i Technologii o krótką wypowiedź – tak bardziej również z punktu widzenia klientów, czyli tych wszystkich, którzy będą uczestniczyli w tym obiegu zamkniętym, jak również przedsiębiorców. Żebyśmy bardziej zrozumieli, co nas czeka. Czy mogę prosić pana dyrektora?

Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Marcin Łata:

Dziękuję bardzo.

Pani minister już wprowadziła temat koordynacji zagadnienia gospodarki o obiegu zamkniętym przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii – rzeczywiście, resortem koordynującym prace nad „Mapą drogową transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”. Opracowaliśmy również zapisy dotyczące GOZ w „Strategii produktywności 2030”. To są dokumenty, które wyznaczają kierunki działania, natomiast gros przepisów powstające w tej chwili na poziomie unijnym – i o tym chciałbym powiedzieć kilka słów, natomiast w materiale, który państwo otrzymali jest szersza informacja.

Identyfikujemy trzy główne rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, które będą miały wpływ na rozwój gospodarki obiegu zamkniętego i w zasadzie determinowały rozwój GOZ w najbliższych latach. Pierwsze to jest rozporządzenie w sprawie ekoprojektu, a konkretnie rozporządzenie 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE. Drugie to rozporządzenie 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniające dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylające dyrektywę 2006/66/WE. I trzecie to rozporządzenie ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych. Generalnie, te trzy rozporządzenia będą miały kluczowy wpływ na to, co się będzie działo w obszarze GOZ.

Kilka słów o ekoprojekcie, bo to jest też jeden z głównych elementów Europejskiego Zielonego Ładu. Celem jest ograniczenie negatywnego oddziaływania produktów na środowisko. To rozporządzenie określa wymogi dla dużej liczby różnorodnych produktów. Wymogi te będą odnosić się do trwałości produktów, możliwości ponownego użycia, modernizacji, naprawy, obecności substancji potencjalnie niebezpiecznych, efektywności energetycznej, czy... Niezwykle istotne jest zmniejszenie śladu węglowego. Jeden z najważniejszych elementów, które zostały wprowadzone tym rozporządzeniem, to cyfrowy paszport produktu, który będzie właśnie źródłem informacji na temat pochodzenia produktu, składu, możliwości naprawy, demontażu. To właśnie w tym cyfrowym paszporcie będą kluczowe informacje na temat produktu i tego, co będzie można z nim zrobić. Do tego rozporządzenia będą przez Komisję Europejską przygotowane akty delegowane i w pierwszej kolejności te akty obejmą takie produkty, jak żelazo i stal, aluminium, tekstylia, odzież, obuwie, meble – więc zakres tych przepisów jest bardzo szeroki. To na pewno będzie się wiązało z potencjalnymi obciążeniami dla przedsiębiorców i wymusi pewną zmianę modeli biznesowych, natomiast to jest po prostu nieuniknione i w dłuższym okresie z kolei szacujemy, że przyczyni się do stworzenia zupełnie nowych obszarów w działalności gospodarczej.

Jeżeli chodzi o rozporządzenie baterijne, tu głównym celem jest ustanowienie jednolitych reguł na rynku Unii Europejskiej i zmniejszenie szkodliwego wpływu baterii na środowisko, w całym cyklu życia baterii. Nie jest tajemnicą, że to będzie miało ogromny wpływ na rozwój elektromobilności. Jeżeli celem jest rozwój elektromobilności, to właśnie przepisy

baterijne będą bezpośrednio wpływały na ten sektor. Tu też mamy do czynienia z paszportem cyfrowym, też będą określone kryteria co do wydajności, trwałości, bezpieczeństwa, wymogi dotyczące etykietowania. Są też w tym rozporządzeniu określone cele w zakresie np. zbierania zużytych baterii przez... Czy określania odzysku pewnych substancji.

Natomiast rozporządzenie budowlane – jego celem jest zapewnienie bardziej zrównoważonego charakteru sektora budowlanego, a więc kolejnego sektora, który jest niezwykle ważny dla rozwoju. I tu kluczowym elementem są metody oceny służące obliczaniu zrównoważenia środowiskowego wyrobów budowlanych, a więc, ogólnie rzecz ujmując, to są przepisy, które będą miały wpływ na energooszczędność i zasobooszczędność budynków i renowacji.

To w skrócie, bardziej szczegółowe informacje mają państwo w materiale, który został przekazany. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Widziałem, że zgłosiła się pani poseł Jazłowiecka – o ile widziałem dobrze.

Poproszę o głos.

Poseł Danuta Jazłowiecka (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Mam pytanie do przedstawicieli obu ministerstw. Otóż program gospodarki o obiegu zamkniętym przede wszystkim oparty jest o rozporządzenia – akty unijne, które tak naprawdę obowiązują w takich samych zapisach, jak zostały przyjęte przez instytucje europejskie. Chciałabym, by państwo uzupełnili informacje o informację, od kiedy który z tych aktów prawnych obowiązuje w naszym kraju, czyli podali terminy obowiązywania tych poszczególnych rozporządzeń.

Chciałabym też zapytać, ponieważ tego typu akty prawne są dużo gorzej czytane przez przedsiębiorców i chciałabym zapytać, czy państwo przewidują jakąś akcję informacyjną ułatwiającą przedsiębiorcom umiejętności wdrażania tych wszystkich przepisów? W jaki sposób miałyby to wyglądać?

Szczególnie interesuje mnie sprawa dotycząca obowiązkowych kryteriów zielonych zamówień publicznych. Jak państwo oceniają, w jakim procencie i w jaki sposób nasze przedsiębiorstwa są przygotowane do tego typu zmian?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Prosiłbym o więcej wypowiedzi w tym momencie, a potem zbierzemy i poprosimy ministerstwa o odpowiedź.

Jesteśmy otwarci również na stronę społeczną, czyli na organizacje branżowe, które chciałyby się wypowiedzieć. Proszę bardzo. Tylko proszę się przedstawiać i zgłaszać wcześniej.

Poseł Paweł Sałek (PiS):

A posłowie...?

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Ale posłów nie ma więcej. Jak pan chce się wypowiedzieć, to proszę.

Poseł Paweł Sałek (PiS):

Nie, ja jeszcze chciałem zacząć.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Ale nie ma posłów. Proszę bardzo.

Poseł Paweł Sałek (PiS):

Dzień dobry, Darz Bór, szanowni państwo.

Mam kilka pytań do pani minister i pana dyrektora. Chciałem poruszyć sprawę, o której mówiła tu już przed chwilą pani poseł.

Rozumiem w ten sposób, że te rozporządzenia w sprawie ekoprojektu, rozporządzenie bateryjne oraz to budowlane – dotyczące wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych, jesteśmy jeszcze na etapie procedowania tego na poziomie unijnym. Do wszystkich trzech mamy stanowisko rządu i jednocześnie, w świetle materiału, który jest tutaj na samym końcu, podpisany przez pana ministra Ignacego Niemczyckiego, czy ta sprawa – termin 2024, koniec roku, dotyczy tych wszystkich trzech rozporządzeń? To jest moje pierwsze pytanie.

Druga sprawa dotyczy tego tzw. cyfrowego paszportu produktu. Kto będzie operatorem? Bo już po raz kolejny w układzie unijnym mamy pewien system związany z tym, że jakiś produkt, np. w układzie śladu węglowego albo rozporządzenia o degradacji lasów, wprowadza się wśród państw członkowskich na poziomie unijnym kolejnego operatora. I teraz – czy operator, który będzie odpowiedzialny za ten cyfrowy paszport, będzie na poziomie unijnym? I czy będzie u nas? Jeśli będzie u nas, w takim razie, jaka jednostka w ramach struktury rządowej, czy Ministerstwa Rozwoju i Technologii lub Ministerstwa Klimatu i Środowiska będzie za to odpowiadać?

Trzecia rzecz to jest materiał Ministerstwa Klimatu i Środowiska. W punkcie „III. Platformy i infrastruktura techniczna”, „1. Geobaza «Hałdy»” – prosiłbym, żeby rozwinąć tutaj ten opis i zagadnienie dotyczące tej „Geobazy «Hałdy»”, dlatego że jeśli spojrzymy na kwestię właśnie gospodarki obiegu zamkniętego, właśnie rozporządzenia o wprowadzaniu do obrotu wyrobów budowlanych i na dokumenty, które już dzisiaj funkcjonują w Polsce, czyli „Politykę energetyczną Polski do 2040 r.”, mamy w pewien sposób wielką szansę wykorzystać nasze odpady poenergetyczne, związane z tzw. popiołami albo raczej spoiwami, które powstają w wyniku wytwarzania energii elektrycznej, czy także ciepła, do tego, aby można było zrealizować pewne cele związane z gospodarką obiegu zamkniętego. To jest o tyle ważne, że te spoiwa, które powstają wskutek spalania węgla kamiennego i brunatnego, a występują na naszych hałdach pokopalnianych albo w procesach technologicznych związanych z wytwarzaniem energii, dają nam szansę tego, aby zastępować tradycyjny cement tymi materiałami. Oczywiście tutaj zaraz się zacznie gra interesów i opowiadanie, który cement i które spoiwo jest lepsze. Nie chcę już w te sprawy wchodzić, natomiast ja osobiście upatruję w tym pewnej szansy, ażeby wykorzystać właśnie tzw. UPS, czyli uboczne produkty spalania – i popioły, i żużel. Do tego jeszcze dochodzi cała kwestia kruszyw, które uważam, że możemy wykorzystać w takich instalacjach, jak pola składowe dla elektrowni Bełchatów, do tego, aby właśnie odzyskiwać też materiały związane ze sferą drogową, budownictwa, czyli generalnie z kruszywami. Proszę o ustosunkowanie się do tego jako do UPS. UPS, mam takie wrażenie, niestety, w Polsce są trochę zaniedbane, a podkreślę jeszcze raz, jest to dla nas szansa.

Kolejne pytanie to jest... Jeśli dzisiaj mówimy, kontynuując tę myśl, którą pani poseł wypowiedziała... Sprawy dotyczące ustanowienia obowiązkowych kryteriów zielonych zamówień publicznych, cytuję dokument – „oraz ustanawiania ram, aby zapobiec niszczeniu niesprzedawanych produktów konsumpcyjnych”. Mam pytanie, w jaki sposób te zapisy, jakie miałyby wejść, będą wyglądały od strony polskiego prawa zamówień publicznych? I drugie pytanie, takie globalne – w takim razie, jeśli będą wprowadzone te kryteria zielonych zamówień publicznych, bo dyskusja na ten temat w Unii Europejskiej trwa od wielu lat i to jest, ogólnie mówiąc, pewien problem, jak to się będzie miało do regulacji Światowej Organizacji Handlu? Ponieważ w mojej opinii tutaj mogą być pewne nieścisłości, jeśli chodzi o Światową Organizację Handlu.

Kolejna sprawa, to jest dokument Ministerstwa Rozwoju i Technologii – do którego chciałem się odnieść. Państwo w swoim dokumencie na s. 2 piszą – „obecnie trwa analiza rozporządzenia pod kątem ewentualnej konieczności implementacji do krajowego porządku prawnego”. A więc jeśli będziemy mieli... Tutaj moim zdaniem jest błąd albo jakieś złe zrozumienie sprawy, bo jeżeli będziemy mieli te trzy rozporządzenia, bateryjne, wyrobów budowlanych i związane z ekoprojektem, to one będą nas wiązać z dnia na dzień.

I jeszcze ostatnie pytanie, dotyczące tego, w jaki sposób dla wyrobów budowlanych w świetle rozporządzenia, o którym państwo powiedzieli, czyli o wprowadzaniu do obrotu wyrobów budowlanych, będzie realizowany i wyliczany ślad węglowy? Dlatego że w tym materiale, który państwo z MRiT przedstawili, mamy taki zapis – „ponadto jako element przejścia ku gospodarce o bardziej zamkniętym obiegu wskazano częstsze ponowne

użycie wyrobów budowlanych, co prowadzić ma do zmniejszenia śladu środowiskowego i węglowego wyrobów budowlanych”. Pytanie – w jaki sposób i kto będzie liczył ten ślad środowiskowy i węglowy?

Dziękuję, to tyle.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze zanim oddam głos kolejnej posłance, mam tylko pytanie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, na ile system kaucyjny był konsultowany z branżą? Mianowicie dostajemy dużo sygnałów, że nie są przygotowani do tego, aby w przyszłym roku to działało. Chciałbym się do tego odnieść, bo jako poseł i szef Komisji Gospodarki i Rozwoju, nie chciałbym też chaosu w tym zakresie w roku przyszłym.

Pani posłanka Burkiewicz.

Poseł Elżbieta Burkiewicz (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, przedstawiono nam tutaj bardzo ciekawe założenia ministerstwa, mamy „Krajowy plan gospodarki odpadami 2028”, są tu przedstawione różne punkty, natomiast chciałabym zwrócić uwagę na to, że z punktu widzenia finansowego i legislacyjnego dokument wspomina o dostępności funduszy na infrastrukturę recyklingową oraz projekty badawcze. Jednak brakuje mi wyraźnych mechanizmów zachęcających do inwestowania w zamknięte modele biznesowe, czyli na gospodarkę obiegu zamkniętego. Wymaga to moim zdaniem tworzenia całego ekosystemu współpracy między sektorami, który pozwala na obieg materiałów i produktów w cyklu zamkniętym, a nie tylko myślenia o jednorazowym recyklingu danego opakowania. I tutaj chciałabym się dowiedzieć, czy ministerstwo przewiduje jakieś bardzo mocne wsparcie dla form, które będą chciały inwestować w takie właśnie, bardziej rozbudowane systemy, czy w ogóle w bardzo poważne podejście do tego, żebyśmy myśleli długofalowo i długoterminowo, nie tylko tu i teraz, żeby zrealizować w danym momencie jakieś wymogi tych planów.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Chciałem tylko usprawiedliwić tych posłów, którzy wyszli przed chwilą – oni niestety idą na głosowanie w Komisji Finansów Publicznych, tak że obiecali mi, że wrócą.

Proszę bardzo, nie widzę... A, pani posłanka Oliwiecka. Proszę.

Proszę się zalogować kartą.

Poseł Barbara Oliwiecka (Polska2050-TD):

Dziękuję ślicznie.

Panie przewodniczący, szanowni parlamentarzyści, szanowni goście, mam pytanie – chodzi mi o „Krajowy plan gospodarki odpadami 2028”, który zawiera co prawda informacje na temat funkcjonowania PSZOK, tworzenia jakichś nowych funkcji przy PSZOK. Bardzo lakonicznie to jest ujęte w programie. Natomiast zwracam uwagę, że to może być duży problem dla samorządów, bo koszty utrzymania infrastruktury gospodarowania odpadami, jak dobrze wiemy, są pokrywane z opłat wnoszonych przez mieszkańców... Przez wytwarzających odpady, nie tylko mieszkańców, ale w dużej mierze. Ten system opłat jest niewystarczający i gminy już dopłacają do systemu. Umożliwiła to ustawa bodajże, nie wiem nawet, czy nie była to covidowa – która umożliwiła gminom dopłaty do systemu bez podnoszenia... Właśnie, żeby uniknąć tych drastycznych podwyżek opłat za odpady. Natomiast tu są zadania, wypisane w materiałach dostarczonych przez ministerstwo, które idealnie już się wpisują w działalność niektórych organizacji pozarządowych i one są prowadzone, jak np. giełdy zużytego sprzętu, punkty napraw. To prowadzą czasami spółdzielnie socjalne. To tworzenie banków żywności. Te rzeczy już się dzieją, natomiast one się dzieją, mam wrażenie, bardzo często w sektorze trzecim. I teraz, pytanie moje jest takie – czy mam rozumieć, z tego, co tu wymieniono w pkt 11, że to się stanie obowiązkiem samorządu? Czy resort przewiduje jakieś dotacje, granty na to, żeby te zadania realizować, ale właśnie w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi, które

już to prowadzą? Bo dla mnie to jest nakładanie nowych obowiązków na samorządy – prowadzenie, tworzenie punktów napraw, tworzenie punktów ponownego użycia. Za tym stoją też duże koszty, bo ktoś to musi obsługiwać – więc po prostu, czy jest przewidziany system grantowy dla NGO na realizację tych celów?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Ktoś jeszcze z...?

Pan poseł Grzyb.

Poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Chciałem tylko wypowiedzieć kilka uwag, ponieważ akurat m.in. ten temat, zresztą nie po raz pierwszy, był przedmiotem podkomisji, która zajmuje się kwestiami Europejskiego Zielonego Ładu i jego skutkami dla polskiej gospodarki. W ramach posiedzenia podkomisji również przeprowadzaliśmy rozmowę na ten temat z udziałem pani minister. Ale chciałem zwrócić uwagę na tę rzecz, że cele gospodarki o obiegu zamkniętym biorą się od ekoprojektowania, poprzez powtórne użycie, również naprawialność sprzętu i to jest obowiązek, który w dużej mierze, jeżeli chodzi o naprawialność sprzętu, jest nałożony na samych producentów. A cel tego, nawet jeśli tak w pełni nie wybrzmiał, w polskich przepisach był następujący – że ta dyrektywa ma niejako poszerzyć spektrum podmiotów gospodarczych, które zajmą się naprawianiem sprzętu, który w tej chwili był traktowany de facto jako sprzęt jednorazowego użytku. To jest ten klasyczny przykład bębna pralki, który najczęściej się psuje i wtedy trzeba wymienić całą pralkę, bo koszty naprawy są częstokroć wyższe albo tożsame z ceną nowego sprzętu. W trakcie dyskusji, ponieważ akurat uczestniczyłem w pracach nad pakietem dyrektyw o obiegu zamkniętym, tam było wyraźne stwierdzenie, że naprawialność sprzętu ma się również wiązać z przedłużeniem okresu jego życia, jak również ze stworzeniem nowych szans, jeżeli chodzi o sferę usług, a w szczególności stworzenie takich miejsc pracy, które pozwolą na naprawienie wszystkich elementów, łącznie z programatorami, w urządzeniach, które zawierają takie elementy.

Myślę, że izba, mówię o Polskiej Izbie Gospodarczej Artykułów Gospodarstwa Domowego, mogłaby się wypowiedzieć akurat na ten temat, w szczególności sprzętu gospodarstwa domowego, ponieważ oni sami, z własnej inicjatywy rozpoczęli taki program związany z edukacją, w szczególności w technikach, w których uczy się mechatroniki, żeby np. w czwartej klasie technikum stworzyć szanse do uzyskania takich dodatkowych kompetencji w zakresie naprawiania sprzętu gospodarstwa domowego oraz innego sprzętu, którym dysponujemy w naszych gospodarstwach domowych – stwierdzając, że to jest znakomita część już wyedukowanej młodzieży, która obok typowych kompetencji mechatronicznych mogłaby uzyskać również takie. Nawet jest kilka, bodajże cztery takie szkoły, które są wyposażone w pracownię, gdzie takie kształcenie się prowadzi.

Natomiast chciałbym podnieść jedną sprawę, która wydaje mi się niezmiernie ważna, a która jest częścią gospodarki o obiegu zamkniętym, mianowicie sprawa biomasy – szeroko rozumianej, bo i żywność też jest biomasą. Mamy ten, że tak powiem, zasób – on jest zasobem skończonym. Co roku do polskiej gospodarki trafia mniej więcej tyle samo biomasy, która jest przeznaczona na różne cele. Ogólnie rzecz biorąc, z całego wolumenu ok. 60% jest przeznaczona na żywność, cała reszta, czyli ok. 40%, jest na inne bioprodukty, ale i tak jest to bardzo duży odsetek. Im produkt bardziej wyspecjalizowany, wytworzony akurat z surowców odnawialnych, tym wyższa jego wartość. A na szczycie tej piramidy są oczywiście bioprodukty, które pochodzą w całości z nowoczesnej biotechnologii. Oczywiście, że integralną częścią tego jest również wykorzystanie bioenergii z części tejże biomasy. I w moim przekonaniu mamy tutaj taki podstawowy problem do rozstrzygnięcia – w tej chwili bodajże 46 państw na świecie ma swoje własne strategie biogospodarki, która jest integralną częścią gospodarki w obiegu zamkniętym. Z krajów unijnych, właściwie poza Łotwą, żaden inny, z tej grupy tzw. nowych państw członkowskich, nie ma swojej własnej strategii biogospodarki. Mówimy o biogospodarce, ale nie mamy własnej strategii biogospodarki. Oczywiście to, że w ogóle cała koncepcja

biogospodarki powstała w dokumentach unijnych, to był też efekt badania pewnych zjawisk gospodarczych w skali świata, a przede wszystkim ubóstwa surowcowego Europy. To jest ten słynny raport ówczesnego komisarza UE do spraw przemysłu i przedsiębiorczości Tajaniego, który powiedział w sposób następujący – że uboga w surowce Europa jednocześnie eksportuje nawet swoje surowce wtórne, bo wtedy eksportowaliśmy nawet na rynek azjatycki, m.in. sprzęt IT, gdzie był rozbierany, a gdzie pierwiastki w postaci czystej trafiały do recyklingu, ale nie w Europie. Ale surowce takie, jak biosurowce, też są elementem coraz szerszego i rosnącego, ważnego segmentu biogospodarki. One zajmują dużą przestrzeń, jeżeli chodzi o zatrudnienie w samej Unii Europejskiej, również w Polsce, bo to jest kilkadziesiąt mln ludzi i też PKB, a w szczególności łańcuch wartości dodanej, który tutaj rośnie, jest ogromnie ważny. Natomiast bodajże dwa lata temu zakończył się program „Bioeast” sfinansowany z funduszy Unii Europejskiej. Koordynatorem tutaj był IUNG, czyli Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach i inne polskie jednostki naukowe. Raport został zrobiony i właściwie na tym stanęliśmy. Nie ma istotnego impulsu, żeby opracować polską strategię biogospodarki, która ma ogromny potencjał rozwojowy z tego względu, że im będzie dłuższy łańcuch wartości, oczywiście łącznie też z bioenergią, tym więcej możemy uzyskać z tego corocznego zasobu surowców nazywanych umownie biomasą. Natomiast najbardziej się koncentrujemy na odzyskiwaniu bioenergii, ale w tym sensie pierwotnym, nie jako elementu wtórnego – i takim przykładem jest chociażby cała sfera dotycząca zrównoważonej biomasy odpadowej, która dotyczy biogazu.

Przeznaczaliśmy – i dobrze, że przeznaczaliśmy – 3 mld zł na kwestie wytwarzania biogazu, ale ten potencjał... I to się wiąże też z „Krajowym planem gospodarki odpadami 2028”, o którym mówiła pani minister. Polski potencjał jest gdzieś w granicach 13–14 mld m³ biogazu w oparciu o biomasę zrównoważoną, a nasze ambicje sięgają 3 mld m³. W roku 2026 zgodnie z Narodowym Celem Wskaźnikowym w Polsce powinniśmy wytwarzać 800 mln m³ biometanu. Nie mamy w chwili obecnej żadnej biogazowni. Natomiast też i w przeszłości, i teraz sektor dużych operatorów energetycznych chciał przejąć całą tę sferę i w moim przekonaniu, ze szkodą dla intensywności rozwoju gospodarki na poziomie lokalnym. Bo biomasa ma charakter lokalny i powinniśmy wspierać rozwój lokalnych biogazowni, natomiast koncerny energetyczne powinny się zająć wytwarzaniem biometanu. Na to musimy przekazać nieco więcej środków, wspomagając inwestorów indywidualnych, bo jeżeli tego nie zrobimy, trudno będzie mówić o tym, że uzyskamy ten wskaźnik. A tutaj dodam na koniec, że w chwili obecnej Dania ma 36% zapotrzebowania na gaz pokrywane z wytwarzania biogazu. W roku 2030 w ten sposób ma być pokrywane 100% potrzeb gospodarki duńskiej – więc dysponując takim zasobem, nie mając strategicznych dokumentów, jak zamierzamy rozdysponować to dobro, jakim jest szeroko rozumiana biomasa, nie możemy też powiedzieć, jak chcemy wykorzystać to dobro, jakim jest biomasa zrównoważona, do wytwarzania biogazu, czy też biometanu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Proszę państwa, mam taką propozycję, żeby na tym etapie poprosić ministerstwa o odpowiedź, bo tych pytań już było bardzo dużo. Inaczej zgubimy wątek.

Poseł Urszula Pasławska (PSL-TD):

Można?

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Wyjątkiem będzie pani przewodnicząca.

Poseł Urszula Pasławska (PSL-TD):

Bardzo dziękuję.

Korzystając z tego, że są to połączone Komisje, w związku z tym chciałabym się odnieść w kilku słowach... To znaczy, zapytać o kwestie gospodarcze.

Po pierwsze do pani minister klimatu i środowiska – kiedy możemy się spodziewać nowelizacji ustawy o systemie kaucyjnym? Bo, szanowni państwo, jest wrzesień. Ustawa, która wpłynie, nie znaczy, że w tej formule będzie przyjęta. W związku z tym rozumiem,

że wszyscy stoimy na jednej wielkiej niewiadomej. Co kwartał o tym rozmawiamy i chciałabym wiedzieć, kiedy dojdziemy do skutecznego finału.

Drugie pytanie, do pana dyrektora z Ministerstwa Rozwoju i Technologii, co do skutków regulacji, jeśli chodzi o system kaucyjny, bo to dzisiaj jest najbliższa nam tematyka. Jakie będą skutki dla MŚP – dla małych i średnich przedsiębiorstw? Czy państwo to badali? Korzystając z państwa obecności dzisiaj, chciałabym o to zapytać. Bo ja również mam sygnały, przede wszystkim od małych sieci, od polskich firm – że są nieprzygotowane nawet na formułę, która jest wskazana w nowelizacji. Chciałabym zapytać, jakie jest stanowisko w tej sprawie państwa – Ministerstwa Rozwoju i Technologii?

I jeszcze może też takie pytanie poszerzające kwestię PPWR, bo te kwestie padły tutaj wielokrotnie. Jakie Ministerstwo Klimatu i Środowiska proponuje wsparcie dla opakowań wielorazowych? Chociażby w kwestii opakowań wielorazowych dla napojów, gdzie w 2030 roku, czyli już, już, już, 10% napojów ma być sprzedawanych właśnie w opakowaniach wielorazowych. No i w ogóle, jaki jest harmonogram realizacji wyzwań związanych z PPWR? Bo to będzie dopiero rewolucja dla gospodarki, a tym samym dla środowiska.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Proszę o odpowiedź. Które z państwa pierwsze? Pani minister? Pan dyrektor?

Pani minister, tak?

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Tak, mogę odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Oczywiście odniosę się do tych pytań, które były skierowane do Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Pierwsze, pytanie pani poseł – to było w sprawie – od kiedy obowiązują te rozporządzenia. No, tak jak wspominałam w swojej wypowiedzi, tych rozporządzeń jest naprawdę dużo, bo trzeba zdawać sobie też z tego sprawę, że to nie jest jeden, czy nawet kilka aktów prawnych. GOZ to jest kompleksowy model gospodarczy, który dotyczy praktycznie każdej dziedziny naszego życia. Natomiast lista tych aktów prawnych jest wypisana i część z nich po prostu już dawno funkcjonuje w naszym porządku prawnym.

Jeżeli chodzi o pytania...

Poseł Danuta Jazłowiecka (KO):

Przepraszam, pani minister, wobec tego poproszę o informację dotyczącą wszystkich rozporządzeń, od kiedy obowiązują, na piśmie, dobrze?

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Rozumiem. Rozporządzeń unijnych?

Poseł Danuta Jazłowiecka (KO):

Tak, tak, chodzi mi tylko o unijne.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Dobrze. Oczywiście udzielimy takiej odpowiedzi na piśmie. I dyrektyw również czy tylko rozporządzeń?

Poseł Danuta Jazłowiecka (KO):

Tylko rozporządzeń.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Jeżeli chodzi o pytania pana posła Sałka, odniosę się tylko do „Geobazy «Hałdy»”. Tutaj odpowiemy na piśmie, dlatego że muszę się skonsultować z panem ministrem głównym geologiem kraju. Takich informacji udzielimy na piśmie.

Jeżeli chodzi o pytanie pana przewodniczącego o system kaucyjny – oczywiście, były takie konsultacje z branżą. To znaczy, chciałabym na początku podkreślić, że ustawa już

funkcjonuje. Ona już funkcjonuje od lipca ub.r. Natomiast, ponieważ jest konieczność nowelizacji tej ustawy, m.in. dlatego że ta ustawa w pewnych aspektach jest wręcz niebezpieczna, więc musimy ją poprawić. Konsultacje toczyły się już od początku marca. I ponieważ to pytanie dotyczyło przedsiębiorców, chciałabym wyraźnie podkreślić, że wytwórcy napojów, czy wprowadzający na rynek, czekają na tę ustawę. Dlatego że od przyszłego roku Unia Europejska nałożyła na nich bardzo wymagające cele – m.in. to jest cel selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych, to jest minimum 77%, a od 2029 roku – 90%. Drugi cel to jest minimum 25% recyklatu w opakowaniach plastikowych na napoje. Tak że to są bardzo wymagające cele i przedsiębiorcy po prostu na to czekają.

Natomiast oczywiście nie wszyscy przedsiębiorcy są podmiotami w systemie kaucyjnym, bo są również sklepy – i tutaj system kaucyjny nakłada obowiązek na sklepy powyżej 200 m². Generalnie sklepy są gotowe. To znaczy, oczywiście, może być tak, że niektóre sieci handlowe są bardziej zaawansowane, inne nie, natomiast jeżeli państwo pójdą do tych sklepów powyżej 200 m², one najczęściej już mają kaucjomaty. Natomiast system kaucyjny nie nakłada obowiązku kupowania kaucjomatów, to może być również system ręcznej zbiórki opakowań, np. ze skanerem.

Kolejna grupa przedsiębiorców to są operatorzy systemu kaucyjnego. W tej chwili czterech operatorów ma zezwolenie na prowadzenie i jesteśmy z nimi w stałym kontakcie. Oczywiście mieliśmy taką rundę pytań do operatorów, jak wyglądają prace nad tym systemem i wiemy też mniej więcej, ile tych umów było podpisane, ile jest dużych sklepów, ile jest małych sklepów. Natomiast kolejną rundę planujemy już teraz, w październiku – też takich konkretnych pytań i spotkań z operatorami.

I również jest grupa przedsiębiorców, którzy... Np. polskich producentów kaucjomatów, gdzie mamy, myślę, że ważną... To znaczy, nie będę mówiła nazw, natomiast producent automatów paczkowych... Wiadomo, że polska prezentuje się tutaj wybitnie, nawet na tle Unii Europejskiej, jeżeli chodzi o automaty paczkowe. Również ci polscy przedsiębiorcy będą na tym korzystać. Ale to również są polscy dostawcy systemów informatycznych, kodów kreskowych, skanerów, również firmy logistyczne, przewozowe. Tak że, jeżeli chodzi o stronę przedsiębiorców, to myślę, że...

Aha, jeszcze małe sklepy. Oczywiście z tego, co wiemy, operatorzy kontaktują się z małymi sklepami i małe sklepy są zainteresowane, na pewno nie wszystkie – i nie muszą wchodzić w system kaucyjny. Natomiast wiemy, że znaczna część umów podpisywanych jest również z małymi sklepami.

Jeżeli chodzi o pytanie pani posłanki dotyczące projektu „Krajowego planu gospodarki odpadami 2028”, chciałabym wyraźnie podkreślić, że to jest dokument strategiczny, natomiast tam nie ma zapisanych obowiązków samorządu. To jest raczej taki kierunkowy plan strategiczny, natomiast to, w którą stronę idzie cała legislacja Unii Europejskiej, ale również oczywiście nasza, polska – to, żeby te koszty zbierania i unieszkodliwiania odpadów pokrywali przedsiębiorcy. To jest ten kierunek, więc jeżeli to jest np. sprzęt elektroniczny, czy tekstylia, bo w tej chwili już pracujemy nad dyrektywą o odpadach, która dotyczy m.in. tekstyliów, tak że to jest jeszcze przed nami, tak? W tej chwili pracujemy nad ROP, czyli nad rozszerzoną odpowiedzialnością producentów na opakowania, ale pewne branże jeszcze są przed nami.

Jeżeli chodzi o pytania pana posła Grzyba, też bardzo dziękuję. Cenię w ogóle bardzo duże doświadczenie pana posła, w szczególności w parlamencie europejskim, ale i tutaj, w naszym, polskim – i jego wiedzę. Zawsze z przyjemnością go słucham i dzielam tutaj to zdanie, że rzeczywiście przydałby się nam taki projekt strategiczny dotyczący biomasy, bo jeżeli chodzi o gospodarkę obiegu zamkniętego, bardzo ważną rzeczą jest rozdzielanie strumienia materiałowego – tego biologicznego i technologicznego. I również my, też tutaj jako Departament Gospodarki Odpadami w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, robimy wiele, żeby agregacja u źródła była bardziej skuteczna, czyli żeby oddzielać te dwa strumienie.

Jeżeli chodzi o pytanie pani przewodniczącej Pasławskiej o to, kiedy będzie system kaucyjny, już mówię, że ta oczywiście ta ustawa przeszła pozytywnie przez cały Stały Komitet Rady Ministrów, ten uzgodniony projekt został również przeprowadzony przez komisję prawniczą, ustawa została wysłana do notyfikacji. Niestety, w tym tygodniu

po prostu opóźniło się posiedzenie Rady Ministrów. Dlatego że w tym tygodniu Rada Ministrów pracowała tylko i wyłącznie nad ustawą powodziową, natomiast mam nadzieję, że to wkrótce będzie procedowane dalej.

Jeżeli chodzi jeszcze o PPWR – to było ostatnie pytanie, które mnie dotyczyło – tutaj oczywiście system kaucyjny ma na celu wspieranie wielorazowych opakowań. Chcemy rozszerzać ten system, jakby w drugiej turze i iść w stronę opakowań standardowych. Oczywiście nie jako obowiązek dla przedsiębiorców, ale jako wybór. Natomiast uważamy, że to jest ten kierunek, który trzeba wspierać, również ekomodulacją. Natomiast jeżeli chodzi o wsparcie przedsiębiorców, powiem tak – większość przepisów z PPWR wejdzie w życie w 2030 roku. Wiem, że musimy mieć jakieś priorytety, natomiast chcę też zaznaczyć, że rozporządzenia Unii Europejskiej wchodzi w życie bezpośrednio.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Dyrektor departamentu MRiT Marcin Łata:

Dziękuję.

Kilka słów na temat rozporządzeń unijnych, bo one już w większości obowiązują. To znaczy rozporządzenie dotyczące ekoprojektu zostało opublikowane 13 czerwca 2024 roku, natomiast warto tutaj wspomnieć, że na jego stosowanie jest osiemnastomiesięczny okres przejściowy. Natomiast pierwsze akty delegowane będą opublikowane na początku 2025 roku. W wypadku rozporządzenia baterijnego – ono zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z 28 lipca 2023 roku, przy czym rozdział dotyczący gospodarowania zużytymi bateriami stosuje się od sierpnia 2025 roku. Rozporządzenie budowlane jeszcze nie zostało opublikowane, szacujemy, że to nastąpi do końca tego roku.

Jeśli chodzi o implementację tych rozporządzeń do polskiego porządku prawnego, faktycznie rozporządzenia wiążą w całości już w momencie, kiedy są opublikowane, natomiast faktem jest, że pewne przepisy będziemy musieli dostosować i jeżeli chodzi o ekoprojekt, jeszcze trwają analizy w tym zakresie. Pracujemy nad projektem ustawy o bateriach i zużytych bateriach wspólnie z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, więc to są świeże sprawy i na pewno będą w najbliższych miesiącach... Będziemy pracowali nad odpowiedzią na te pytania.

Padło pytanie dotyczące mechanizmów finansowania GOZ. To faktycznie jest istotna sprawa na kolejne lata, natomiast warto zaznaczyć, że już teraz, w ramach KPO uruchomiliśmy dwa istotne instrumenty, które wspierają rozwój technologii GOZ. Jeden nabór wniosków zakończył się właśnie całkiem niedawno w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, natomiast trwa konkurs w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. W ramach programów finansowanych ze środków UE jest sporo takich mechanizmów, które można już wykorzystać, ale na pewno będziemy się temu przyglądać, czy ten zestaw instrumentów wymaga jeszcze uzupełnienia, jak go uzupełnić. Na pewno też najbliższe lata pokażą, jakie będą wytyczne z Komisji Europejskiej, bo nie ukrywamy, że ten temat będzie wyraźnie akcentowany w nowej Komisji Europejskiej.

Jeżeli chodzi o informacje i promocje dla przedsiębiorców na temat przyjętych rozwiązań, oczywiście, jeżeli już właśnie te akty prawne zostaną w pełni przyjęte, jak odpowiednio dostosujemy do tych wymogów polskie prawo, będziemy chcieli przygotować takie informacje dla przedsiębiorców. Zastanowimy się, jak do tego podejść, bo słusznie zwracają państwo uwagę, że to może być dla przedsiębiorców bardzo ważne.

Sposób liczenia śladu węglowego w rozporządzeniu budowlanym – nie mam takiej informacji, natomiast podejrzewam, że będzie to akt delegowany, który będzie określał ten sposób pomiaru śladu węglowego. Co do zasady, ten ślad węglowy wyliczają producenci. Jeżeli będziemy mieć takie informacje, oczywiście ich udzielimy.

Z grubsza to chyba tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Teraz zachęcam również stronę społeczną do zabierania głosu.

Pani poseł Jazłowiecka pierwsza, pan drugi.

Posel Danuta Jazłowiecka (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Ja bardzo króciutko. Przede wszystkim z uwagi na to, że otrzymałam odpowiedź od pana dyrektora, od kiedy obowiązują poszczególne rozporządzenia, rezygnuję z pisemnej formy odpowiedzi na to moje pytanie.

Natomiast chciałam zwrócić uwagę na jedną rzecz. Otóż pan powiedział, że w momencie, kiedy zostaną dokonane ewentualne zmiany w związku z rozporządzeniami, które będą obowiązywały program gospodarki o obiegu zamkniętym – że wówczas państwo przygotowują taką promocję i informację, w jaki sposób to wprowadzać. Przyznam się, że trudno mi jest się zgodzić z taką polityką i z taką propozycją, dlatego że generalnie rozporządzenia w całości wchodzą w życie do państw członkowskich i tak naprawdę to już jest taki moment, gdy państwo powinni informować przedsiębiorstwa o tym, jakie zmiany nastąpią. Mało tego, również informować je, w jaki sposób wdrażać te zmiany, żeby im ułatwić ten proces. Proszę mi wierzyć, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw to są naprawdę poważne problemy do realizacji. Tak że bardzo prosiłabym, żeby jednak zweryfikować tę propozycję, którą pan przed chwileczką złożył.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Pan poseł Sałek.

Posel Paweł Sałek (PiS):

Tak, dziękuję.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, panie ministrze, mam w takim razie taką prośbę – jakby państwo przekazali informację, pisemnie, nie wiem, czy reszta połączonych Komisji jest tym zainteresowana, ale konkretnie do mnie, w jaki sposób będzie wyliczany ślad węglowy? I drugie pytanie – w jaki sposób będzie wyliczany ślad środowiskowy? To jest jedna rzecz. Żeby nie przeciągać już dzisiaj pytań, proszę taką informację na piśmie.

I jeszcze jedna rzecz. Panie przewodniczący, chciałem zwrócić uwagę, że nie otrzymałem informacji, co z tym paszportem cyfrowym i kto będzie operatorem. Nie otrzymałem informacji na ten temat od pani minister i pana dyrektora. I co z WTO w relacji do zielonych zamówień publicznych?

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo. Rzeczywiście.

Widzę, że pan się tam zgłasza, tylko nie widzę twarzy.

Tak, poproszę. Proszę bardzo.

**Dyrektor do spraw koordynacji projektów Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji
Karol Stec:**

Karol Stec, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, panie minister, panie dyrektorze, szanowni państwo, chcę tak krótko zwrócić uwagę na to, co na co pan przewodniczący zwrócił uwagę na początku, w swoim wystąpieniu. Tak naprawdę akty i rozporządzenia, o których wspominali pani minister i pan dyrektor, są aktami bezpośrednio wdrażanymi w krajach Unii Europejskiej. Wiążą się z głębokimi skutkami dla przedsiębiorców, w kontekście dodatkowych, nakładanych na nich obowiązków, wiążą się ze zmianą modelu konsumpcji, a przynajmniej docelowo to ma być zmiana modelu konsumpcji i są to głębokie skutki również z punktu widzenia konkurencyjności. I to, co powinno wybrzmieć, to moim skromnym zdaniem jest to, że te analizy przy aktach, które jeszcze nie są przyjęte przez Komisję Europejską, powinny uwzględniać interes polskiej gospodarki, polskich przedsiębiorców i polskich konsumentów. Dlatego że nie wszystkie te zmiany, chociażby z punktu widzenia miksu energetycznego Polski, wiążą się z takimi samymi skutkami dla polskiej gospodarki, dla polskich przedsiębiorców i kosztami dla polskich konsumentów. Te akcje, o których tu było wspomинane wcześniej zarówno edukacyjne czy skierowane do konsumentów – te analizy powinny być prowadzone przez polski rząd również pod

kątem zachowania konkurencyjności, a przynajmniej równych warunków konkurencyjności na wspólnym rynku unijnym oraz przynajmniej zachowania siły popytowej po stronie konsumentów.

Jeżeli chodzi o system kaucyjny, o którym pani ministra wspomniała, cieszy informacja o notyfikacji. To znaczy, jesteśmy jak najbardziej za tym, żeby ta zmiana i ten projekt, o którym pani minister wspominała, wszedł...

Głos z sali:

Pani ministra.

Dyrektor do spraw koordynacji projektów Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji Karol Stec:

Pani ministra, przepraszam.

Wszedł w życie i pragnę podkreślić, że również liczymy na uwzględnienie naszych poprawek, o których informowaliśmy ministerstwo jako handel i jako tak naprawdę odpowiedzialni za zbieranie opakowań w systemie kaucyjnym.

Chcę zwrócić uwagę również na inne rozporządzenie, o którym tutaj być może nie wybrzmiało. To jest tzw. rozporządzenie EUDR – rozporządzenie dotyczące wylesiania. Skutki jego wdrożenia z punktu widzenia handlu i polskiego przedsiębiorcy będą dramatyczne. Uważamy, że również Komisja Europejska nie zapewniła narzędzi do wdrożenia tego rozporządzenia. To jest rozporządzenie, które teoretycznie będzie obowiązywać od 30 grudnia br. i chodzi o to, że mamy w wersji elektronicznej przysyłać jako wszyscy przedsiębiorcy, na terenie całej Unii Europejskiej, na platformę wskazaną przez Komisję Europejską, oświadczenia o należytej staranności, że towary i surowce wybrane przez Komisję Europejską w rozporządzeniu nie są z terenów o nadmiernym wylesianiu lub zniszczeniu środowiskowym. Wysyłaliśmy w imieniu przedsiębiorców zarówno pisma do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, jak i do Ministerstwa Rolnictwa, o tym, że to rozporządzenie jest nieprzygotowane pod kątem zarówno informacji skierowanej do przedsiębiorców na terenie Unii Europejskiej, jak i platforma elektroniczna nie jest przygotowana przez Komisję Europejską. Uzyskaliśmy oświadczenie, że Polska jest wśród krajów, które sprzeciwiają się wdrożeniu tego rozporządzenia od 30 grudnia tego roku.

Bardzo prosimy, żeby właśnie przy kolejnych rozporządzeniach, również tym, Polska wyraźnie stawiała pewne granice wobec rozwiązań, które nie są przygotowane po stronie wdrożenia przez Komisję Europejską i stawiają naszym zdaniem nadmierne wymagania w bardzo krótkim czasie realizacji po stronie przedsiębiorców. W związku z tym tutaj bardzo prosilibyśmy, żeby polski rząd konsekwentnie bronił polskich przedsiębiorców i polskiego konsumenta.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Wydaje mi się, że ten ostatni wątek jest ważny – żeby nadmiernie nie obciążać, bo jednak konkurujemy na rynku unijnym. Jeżeli przesadzimy u nas, po prostu będziemy przegrywać konkurencyjnie. Dziękuję za tę wypowiedź, ale prosiłbym o krótsze wypowiedzi.

Pani się zgłaszała? Pani w białym. I proszę się przedstawiać. Prosiłbym o w miarę krótkie wypowiedzi, bo wszyscy mamy zaraz jakieś inne posiedzenia komisji.

Prezesa Fundacji Play Sustain Agnieszka Servaas:

Dzień dobry, Agnieszka Servaas. Reprezentuję trzeci sektor – Fundację Play Sustain.

Dużo było dzisiaj tutaj... Dużo rozmawiamy o gospodarce obiegu zamkniętego, natomiast w tym kompleksowym modelu gospodarki obiegu zamkniętego musimy patrzeć też na to, o czym powiedział przedmówca – na modele biznesowe i na cały łańcuch sektorowy. Jako NGO zajmujemy się edukacją w obszarze tekstyliów i zagospodarowania wtórnego tekstyliów. W tej chwili tutaj są duże dyskusje – przysłuchuję się im – na temat rozwiązań regulacji. Natomiast wskazać na wyzwanie i też na tę konkurencyjność na rynku europejskim, ponieważ do 2030 roku nadkonsumpcja i nadprodukcja ubrań w sektorze tekstylnym wzrośnie o 30% – więc z jednej strony przygotowujemy już regulacje i rozwiązania na to, co jest, a musimy też patrzeć na to, co zmienia się na rynku światowym, bo temat produkcji płynie do Europy szczególnie z krajów azjatyckich.

Zwracam się tutaj też z takim głosem do państwa, do Wysokich Komisji i wszystkich osób, które mogą tworzyć tę współpracę między sektorową, żeby współpracować i współdziałać na rzecz takich rozwiązań, które uwzględnią zagospodarowanie też tekstyliów i przeciwdziałanie tym nadkonsumpcji i nadprodukcji zarówno po stronie biznesowej, jak również po stronie konsumenta. Wskazuję też tutaj na wielką potrzebę, na podstawie badań, które przygotowujemy... Zresztą słyszałam o tym już w poprzednich wypowiedziach, że są duże wyzwania związane z edukacją i potwierdzam – żeby szukać takich rozwiązań, które będą również wspierały edukację po stronie konsumenta. Bo jeśli wszystko przełożymy na przedsiębiorców i będziemy tutaj szukać takich regulacji, a nadal nie zmienią się postawy konsumenckie, myślę, że nie osiągniemy wspólnie tego sukcesu.

Proszę o uwzględnienie takiego finansowania.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Teraz prosiłbym w miarę krótkie wypowiedzi. Proszę bardzo. Tak – pan.

Starszy specjalista do spraw GOZ Centrum UNEP/GRID-Warszawa Filip Piotrowski:

Dzień dobry. Filip Piotrowski, UNEP/GRID-Warszawa.

Ja bardzo krótko. Chciałbym po pierwsze podziękować, bo rzeczywiście bardzo cieszę się informację o tym, że prace nad poprawkami systemu kaucyjnego postępują szybko, bo z punktu widzenia właśnie chociażby gospodarki obiegu zamkniętego ta ustawa jest niezwykle ważna. Bo wspominaliśmy już tutaj, że od przyszłego roku będzie obowiązywała zbiórka 77% butelek PET – poziom 77% selektywnej zbiórki butelek PET. Natomiast w Polsce teraz selektywnie tych butelek zbiera się tylko 30%, bo systemy gminne nie są w stanie selektywnie zebrać ich więcej. A potrzebujemy zbierać ich więcej właśnie po to, żeby zamykać obieg, bo tylko z butelek zebranych selektywnie można stworzyć nowe butelki, czyli zawracać cały czas ten materiał do gospodarki. Z butelek, które zbierane są w czarnych koszach, jako odpady zmieszane, nie uzyskamy już tego efektu. Nie zawrócimy ich do gospodarki wiele razy. Możemy z nich zrobić polar, bluzkę albo cokolwiek innego, ale to później... Tych produktów nie da się później poddać recyklingowi, więc nie zamykamy tak naprawdę obiegu. System kaucyjny pozwala nam ten obieg zamknąć i pozwala zebrać materiał, który będzie można wielokrotnie wykorzystywać, więc to jest ważne.

Ale mam do ministerstwa odnośnie do opakowań dwa pytania, wychodzące poza system kaucyjny.

Czy będzie planowany jakiś system wsparcia dla opakowań standardowych wielokrotnego użytku? I w systemie kaucyjnym, ale też poza nim, tak, żebyśmy budowali wzorem chociażby Łotwy model opakowań standardowych, bo one są tańsze dla wprowadzających, mają niższe koszty, bo logistyka jest krótsza, bo nie trzeba ich wozić do tego samego wprowadzającego, żeby ponownie je napełnić – więc czy będzie taki system wsparcia?

I drugie pytanie – czy będzie system wsparcia dla prac naukowo-badawczych, jeżeli chodzi o gospodarkę obiegu zamkniętego? Bo tego w Polsce wydaje się, że brakuje, a byłoby dobrze, żebyśmy pracowali nad technologiami chociażby w zakresie opakowań i żeby w Polsce też powstawały te nowe technologie, a nie tylko, żebyśmy kopiowali rozwiązania.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Teraz pan. Tylko prosiłbym o krótkie wypowiedzi. A potem pan.

Prezes zarządu Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów FORS Adam Małyszko:

Dziękuję bardzo. Adam Małyszko, Stowarzyszenie Recyklingu Samochodów.

Pani przewodnicząca, panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo, wspomniano o kilku rozporządzeniach, natomiast nie wspomniano o projekcie rozporządzenia w sprawie wymogów dotyczących obiegu zamkniętego w odniesieniu do projektowania pojazdów i zarządzania pojazdami wycofanymi z eksploatacji. Ten projekt jest z lipca ub.r. Chciałbym zapytać, czy jest oficjalne stanowisko rządu? I czy strona rządowa zamierza podjąć jeszcze jakieś konsultacje w stosunku do tego rozporządzenia? Ponieważ, tak jak tutaj było powiedziane, to, co już weszło, z tym musimy się już zmierzyć – tu jeszcze

możemy oddziaływać, zwłaszcza, że w przyszłym roku Polska będzie miała prezydencję Unii Europejskiej i można tutaj troszeczkę podzielać. A w Polsce rzeczywiście mamy troszeczkę inne niż w innych krajach warunki w zakresie pojazdów.

I to jest moje drugie pytanie – czy poza tym rozporządzeniem są prowadzone jakieś prace w celu uszczelnienia systemu, bo zgodnie z obowiązującą dyrektywą powinno trafić do systemu 100% wycofanych pojazdów, trafia – 50%, nie więcej. W tym roku, 10 czerwca, wycofano z rejestrów – z CEPiK, 7 mln 167 tys. pojazdów, tak lekką ręką usunięto. Pozostało 7 mln 150 tys. nieubezpieczonych, czyli za chwilę znowu będzie kolejna tura wycofania tych pojazdów, które zostały zdemontowane w szarej strefie.

Wspomniana była jeszcze dyrektywa akumulatorowa. Mam gorącą prośbę. W polskim systemie – i również w unijnym – nie mamy kodu odpadów do baterii z pojazdów elektrycznych, a takie pojazdy do nas trafiają. I to jest ogromny problem dla przedsiębiorców zarówno tych, którzy wybudowali zakład, jak i tych, którzy te baterie wytwarzają. I ostatnie już tutaj zdanie. Jeżeli będą już te kody, bo wiem, że Komisja Europejska pracuje nad tymi kodami, to w jakiś sposób szybko dostosować decyzje, bo my czekamy, szczególnie nasza branża czeka, 4–5 lat na zmianę decyzji w zakresie gospodarowania odpadami. To należy jak najszybciej usprawnić.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję.

To nie, że chcę ścinać państwa wypowiedzi, ale wydaje mi się, że są bardzo ważne wątki, które pokazują jednak dużą niepewność. W niepewności ciężko się prowadzi biznes.

Pan się zgłaszał – dobrze widziałem? A potem pani posłanka, której chcę zaraz przekazać głos. Proszę bardzo.

Członek rady programowej Izby Branży Komunalnej Tomasz Miś:

Tomasz Miś, Izba Branży Komunalnej.

Szanowni państwo, może w temacie systemu kaucyjnego, ROP, już nie będę się wypowiadał, ponieważ zgłaszaliśmy nasze stanowiska w tym zakresie – one są tutaj jasne. Ale chciałbym odnieść się do jednego, a w zasadzie dwu problemów związanych z gospodarką obiegu zamkniętego, które chciałbym, żeby nie schodziły na dalszy plan, bo, uważam, są kluczowe w ramach planowania gospodarki obiegu zamkniętego. Mianowicie problem odpadów resztkowych. Nie jesteśmy w stanie wyeliminować tego typu odpadów z naszej gospodarki. Nie jesteśmy w stanie tak domknąć systemu, aby w ogóle pozbyć się zjawiska odpadów resztkowych, czyli tych, z którymi już potencjalnie nie jesteśmy w stanie nic zrobić. Tutaj taki nasz apel, aby projektując przepisy w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego nie zapominać o tym, że te odpady resztkowe będą powstawały.

A z racji tego, że przyjechałem do państwa z Wrocławia, to stamtąd szczególnie widać ten problem dotyczący odpadów, z którymi nie wiadomo, co zrobić, w kontekście obecnej sytuacji – a więc tych odpadów popowodziowych. Tutaj też moje pytanie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, ponieważ pani minister wspomniała o projektowanej ustawie powodziowej. Czy tam są jakieś pomysły na rozwiązanie problemu odpadów popowodziowych? Bo jesteśmy też obecnie w takiej sytuacji, że instalacjom kończą się limity na obecny rok, a więc tych odpadów będzie więcej. Nie będzie co z nimi zrobić. Dwa – czy są jakieś pomysły na to, aby wykorzystać czy instalacje, czy miejsca zagospodarowania lub składowania odpadów, np. składowiska, które są przed rekultywacją, po to, aby właśnie w ten sposób zagospodarować, czy składować te odpady popowodziowe?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję, bardzo ważny wątek.

Pani poseł Semeniuk-Patkowska się zgłaszała, o ile widziałem dobrze, tak?

Dyrektor Pionu Rzecznictwa i Legislacji Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego Klaudia Kleps:

Szanowny panie przewodniczący, jeżeli chodzi o moją osobę – pomyłka. Klaudia Kleps, Polska Izba Przemysłu Chemicznego. Ale dziękuję za udzielenie głosu.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Przepraszam, źle widziałem.

**Dyrektor Pionu Rzecznictwa i Legislacji Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego
Klaudia Kleps:**

Szanowni państwo, dwa słowa komentarza.

Odniosę się króciutko do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu. Reprezentujemy branżę chemiczną w Polsce. Chemikalia są w tych sektorach priorytetowych, dla których ma być stworzony akt delegowany do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu. Zwracam tam uwagę na dwie kwestie. Pierwsza jest taka, że chemikalia już teraz są regulowane przez rozporządzenie REACH, które wprowadza odpowiednio wymagania w kontekście rejestracji, oceny, ograniczeń dla chemikaliów wprowadzanych na rynek. Jeżeli będziemy mieli taki akt delegowany, mamy tutaj duże ryzyko podwójnej regulacji dla tego sektora. Drugi aspekt jest taki, że w kontekście nowych wymagań informacyjnych ci przedsiębiorcy, którzy współpracują z dostawcami spoza Unii Europejskiej, będą mieli duży problem, ponieważ ci dostawcy również będą musieli się dostosować do tych wymagań – a, co wiemy – w praktyce jest bardzo trudne.

Odnosząc się natomiast do rozwiązań w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego, dwa kluczowe postulaty ze strony branży chemicznej. Po pierwsze, to o czym myślę, że mało dyskutujemy, a jest systemowym problemem, czyli usprawnienia i uproszczenia w zakresie decyzji środowiskowych, w tym pozwoleń, kiedy zarówno aktualizacja, jak i wydawanie nowych pozwoleń – tutaj widzimy faktycznie duże utrudnienia, zwłaszcza w kontekście czasu zmiany i udzielania tych pozwoleń. I druga kwestia, o której również chętnie podyskutujemy głębiej, czyli uznanie recyklingu chemicznego jako tej technologii, która faktycznie też może się przyczynić do realizacji celów gospodarki obiegu zamkniętego, ale którą chcemy potraktować jako komplementarną do recyklingu mechanicznego.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Pani się zgłaszała. Proszę bardzo.

Członkini rady Fundacji Rodzice dla Klimatu Magdalena Zając:

Dzień dobry. Magdalena Zając, Rodzice dla Klimatu.

Po pierwsze, chciałam powiedzieć, że wszystkie organizacje działające na rzecz ochrony środowiska, praw zwierząt, bardzo cieszy informacja o postępujących pracach dotyczących systemu kaucyjnego.

Mam krótkie pytanie do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Kiedy ministerstwo planuje rozpocząć akcje edukacyjne dotyczące systemu kaucyjnego skierowane do całego społeczeństwa? Ponieważ wiemy, że taka potrzeba jest, ona jest silna i stąd moje pytanie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Powoli możemy zamknąć tę listę i poprosić oba ministerstwa o reakcję. A na końcu będę prosił panią przewodniczącą o podsumowanie tego posiedzenia Komisji.

Kto pierwszy? Pani minister?

Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Na pierwszy ogień, tak, oczywiście. Tylko muszę dotrzeć do...

Najpierw był pan Karol Stec z POHiD. Generalnie to były takie uwagi bardziej systemowe. Natomiast jeżeli chodzi o system kaucyjny, musimy się po prostu zastanowić, ponieważ analizujemy tę możliwość ewentualnej poprawki. Ale to jak będziemy rozmawiać o systemie kaucyjnym, poinformujemy wtedy, dlaczego i jakie widzimy tam przeszkody.

Jeżeli chodzi o... Bardzo dziękuję pani Agnieszce Servaas z Play Sustain za głos, dlatego że wydaje mi się, że o tekstyliach mało się jeszcze w Polsce mówi właśnie w kontekście gospodarki obiegu zamkniętego. Natomiast to prawodawstwo w Unii Europejskiej też się dzieje, bo w tej chwili też przecież pracujemy nad dyrektywą. Jeszcze oczywiście

te prace trwają i pewnie potrwać jeszcze wiele, wiele miesięcy, natomiast to nie znaczy, że to nie jest ważny temat. To jest bardzo ważny temat.

Również dziękuję panu Filipowi Piotrowskiemu z Centrum UNEP/GRID-Warszawa za ten głos wsparcia. Były pytanie o prace naukowo-badawcze i pytanie o opakowania wielokrotnego użytku – jak będziemy to wspierać. Przede wszystkim traktujemy to wdrożenie systemu kaucyjnego jako pierwszy krok, natomiast docelowo rzeczywiście chcemy wspierać bardziej opakowania wielokrotnego użytku, dlatego że one są najbardziej ekologiczne z punktu widzenia całego cyklu życia produktu, oczywiście przy założeniu konkretnej, minimalnej liczby rotacji. Natomiast to jest najbardziej ekologiczne rozwiązanie. Oczywiście uważamy, że ten pomysł, taki, jak ma m.in. Łotwa, czyli opakowań standardowych, jest bardzo dobry, dlatego że obecnie są butelki, które są wielokrotnego użytku, jednak one są niestandardowe. Jest to pewna bariera rynkowa dla wielu przedsiębiorstw, przede wszystkim małych, naszych polskich przedsiębiorców, którzy nie są w stanie pokryć swoimi napojami całej Polski i z punktu widzenia logistycznego, ale również środowiskowego, nie jest opłacalne wprowadzenie właśnie opakowań wielokrotnego użytku.

Pan Adam Małyszko. Nie wiem, rzeczywiście gdzieś mi umknęło w naszych sprawozdaniach, ale faktycznie, Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi prace nad rozporządzeniem. Dzisiaj mieliśmy posiedzenie komisji senackiej na ten temat i przedstawiliśmy stanowisko rządu na temat tego rozporządzenia dotyczącego samochodów. I 11 września odbyło się posiedzenie senackiej Komisji Ochrony Środowiska. Tak że te zapisy są. Dzisiaj na posiedzeniu komisji senackiej mówiłam troszeczkę więcej niż na tej poprzedniej, ale też zachęcam ewentualnie...

Jeżeli chodzi o głos z Izby Branży Komunalnej, oczywiście, nie zapominamy o odpadach resztkowych. Jak najbardziej mamy to na uwadze przy konstruowaniu naszej metodologii ROP. I jeżeli chodzi o to pytanie dotyczące odpadów popowodziowych, powiem tak – że naprawdę pracownicy Ministerstwa Klimatu i Środowiska stanęli na głowie albo nawet na rękach, ponieważ w trybie ekspresowym przyjęto naszą poprawkę do rozporządzenia Rady Ministrów o stanie klęski żywiołowej, która dała wojewodom możliwość takiego ekstraordynaryjnego działania... Tak, przeprowadziliśmy to w 24 godziny. Natomiast do ustawy powodziowej również zgłosiliśmy poprawki, już takie szersze, to znaczy, bardziej systemowe. Z tego, co wiem, Rada Ministrów przychyliła się do tego. Generalnie chodzi o to, że wojewodowie będą mieli możliwość podejmowania w takich kryzysowych sytuacjach decyzji o tym, żeby odpady były zagospodarowywane również z pominięciem obowiązujących przepisów, czyli oczywiście, jeżeli jest to decyzja wojewody. Może podam przykład, bo najlepiej podawać to na przykładach – wojewoda może wydać polecenie firmie transportowej, nawet jeżeli się nie zajmuje odpadami, żeby podjęła się wywozu odpadów, np. mebli czy elektroodpadów. Ale również to może być polecenie czasowego składowania ponad miarę w PSZOK lub wszelkie inne potrzebne działania. Również daliśmy propozycję w ustawie powodziowej, żeby te odpady były zagospodarowywane do 6 miesięcy po ustaniu tej klęski – więc dajemy też czas przedsiębiorstwom komunalnym, spalarniom i wszelkim innym na to, żeby zagospodarować te odpady. Zachęcamy też do tego, żeby jednak w miarę możliwości przynajmniej elektroodpady, czy to, co się da wyselekcjonować, tak, żeby to nie trafiało na składowiska, bo każdemu z nas przeszkadzają przecież składowiska – żeby zarządzać tym strumieniem odpadów w miarę możliwości.

Jeżeli chodzi o Polską Izbę Przemysłu Chemicznego, może nie będę się wypowiadać, bo to nie jest w gestii Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Dziękuję pani Magdalenie Zajac z Rodziców dla Klimatu za ten głos wspierający. Jeżeli chodzi o działania edukacyjne, oczywiście je planujemy. Nasza kampania edukacyjna ma się opierać na dwóch przekazach. Po pierwsze, że surowiec, czyli opakowanie ma wartość – że to nie jest odpad, to jest coś, co ma wartość. I drugi przekaz jest taki, żeby butelki PET czy puszki nie zgniatać, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że te przyzwyczajenia ludzi są do tego, żeby zgnieść, natomiast w tej chwili będziemy edukować w kierunku odwrotnym, tak? Jeżeli ma znaczek, wtedy nie zgniataj i oddaj to opakowanie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.
Pan dyrektor.

Dyrektor departamentu MRiT Marcin Łata:

Dziękuję jeszcze raz.

Krótko ustosunkuję się jeszcze do pytania pani przewodniczącej, bo rzeczywiście poprzednio nie uzgodniłem tego pytania. Chodziło o wpływ systemu kaucyjnego na MŚP. No, takich szczegółowych badań na ten temat oczywiście nie mamy, natomiast nie ma co ukrywać, że ten wpływ będzie i dla producentów, i dla sklepów, i właśnie dla dystrybutorów. Natomiast w dłuższym okresie trzeba brać pod uwagę to, że jednak jest to konieczność, tak? Gospodarka obiegu zamkniętego stanowi też szansę, więc jakby tak czy inaczej nie ma odwrotu od tej ścieżki. W krótkim okresie faktycznie pewne koszty będą do poniesienia i to niewątpliwie będzie w jakiś sposób będzie dotykało przedsiębiorców, natomiast powinniśmy jednak myśleć bardziej długookresowo.

W trakcie prac nad tymi rozwiązaniami ustawowymi zgłaszaliśmy uwagi, ale to były takie typowe uwagi, powiedziałbym, techniczne, w ramach uzgodnień międzyresortowych, bez jakichś większych kontrowersji. Producenci, co do zasady, nie zgłaszali do nas zastrzeżeń co do rozwiązań przyjętych w ustawie. Faktycznie otrzymujemy głosy od małych przedsiębiorców co do możliwości odsunięcia wejścia w życie systemu kaucyjnego, dania większej przestrzeni na wdrożenie. Natomiast to też jest regulowane na poziomie unijnym, więc trzeba po prostu brać pod uwagę konsekwencje.

Jeżeli chodzi o pozostałe pytania – zielone zamówienia publiczne a WTO. Tutaj nie odnotowaliśmy jakichś kontrowersji czy sprzeczności. Nie spotkaliśmy się z takim zagadnieniem. Zielone zamówienia publiczne zostały określone w Polityce zakupowej państwa na lata 2022–2025. Tam właśnie przewidziano i działania edukacyjno-szkoleniowe, i wszystkie takie, które podnosiłyby świadomość na temat zielonych zamówień publicznych. Przewidziano też w tym dokumencie stworzenie takiego zespołu międzyresortowego, który zająłby się zagadnieniem zamówień publicznych i z tego, co wiem, taki zespół ma powstać, więc pewnie zajmie się tymi zagadnieniami bardziej szczegółowo.

Sposób obliczania śladu węglowego – na tyle, na ile możliwe, rzeczywiście udzielimy takiej informacji. Bo jeżeli chodzi o ekoprojekt, koleżanka tutaj mi podpowiada, że tam pewne zasady zostały określone. W rozporządzeniu bateryjnym decyzja o tym jest delegowana do rozporządzenia delegowanego, czyli dopiero będzie to określone. Natomiast w rozporządzeniu budowlanym po prostu sprawdzimy i taką informację prześlemy.

Posel Paweł Sałek (PiS):

Panie ministrze, jeszcze ślad środowiskowy.

Dyrektor departamentu MRiT Marcin Łata:

Tylko dyrektorze. Dobrze, czyli ślad węglowy i ślad środowiskowy, na tyle, na ile będzie możliwe po prostu udzielimy odpowiedzi.

Prace naukowo-badawcze. Sporo możliwości już jest w ramach realizowanych programów unijnych. Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki przewiduje możliwość udzielenia dofinansowania na prowadzenie prac badawczo-rozwojowych dla przedsiębiorców, dla konsorcjów naukowo-przemysłowych. Jest specjalny moduł, który dotyczy zazieleniania przedsiębiorstw i GOZ, więc takie możliwości już istnieją. Aczkolwiek biorąc pod uwagę, że temat jest rozwojowy, myślę, że to jest bardzo słuszna uwaga, żeby pomyśleć o tym tak długofalowo.

Działania informacyjno-promocyjne – przyjmujemy do wiadomości, że są potrzebne. Oczywiście już są prowadzone, natomiast na razie na takim poziomie dosyć ogólnym, bo są informacje na stronie internetowej ministerstwa, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości prowadzi takie działania uświadamiające. Natomiast przyjmujemy, że tego typu działania są w dłuższym okresie potrzebne.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, dwa zdania na temat operatora w ekoprojekcie i jakby koleżanka mogła...

Naczelnik Wydziału Zielonej Gospodarki Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii Agnieszka Boniewicz:

Dzień dobry. Tak.

Jeśli chodzi o cyfrowy paszport produktu, co do zasady jest to dokument elektroniczny i będzie miał formę... W tej chwili jeszcze nie jest doprecyzowana. W ekoprojekcie nie została doprecyzowana forma, natomiast może to być kod QR, który będzie odsyłał do informacji na stronie internetowej przedsiębiorcy. Ponadto są jednostki wskazane w ekoprojekcie, które będą weryfikowały zgodność informacji zawartych w paszporcie produktu z faktycznymi parametrami produktu i dodatkowo Komisja Europejska będzie prowadziła rejestr zawierający informacje na temat cyfrowego paszportu produktu.

Natomiast jeśli mówimy o specyficznym operatorze, tego rodzaju informacji ani konieczności nie przewiduje rozporządzenie o ekoprojekcie i tak, jak już pan dyrektor stwierdził, robimy analizę, czy rzeczywiście, na jakim poziomie i w jaki sposób paszport cyfrowy produktu będzie implementowany do przepisów krajowych.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Zanim oddam głos pani przewodniczącej, chciałbym jednak jeszcze zwrócić uwagę, że implementacja prawa unijnego jest ważna, ale nie możemy wprowadzać tego w sposób nieprzygotowany, bo za chaos nie będzie odpowiedzialna Unia Europejska, tylko my. W związku z tym, jeżeli państwo mają taki dylemat, czy wprowadzać coś pomimo nieprzygotowania czy poczekać, z konsekwencjami, ale wprowadzić skutecznie, naprawdę apelowałbym o to drugie rozwiązanie, bo będziemy po prostu odpowiedzialni za chaos, a Unii Europejskiej też się oberwie. Nie wiem, jak... Wygląda mi na to, że nie jesteśmy przygotowani, żeby to szybko wprowadzać i w związku z tym prosba... Takie powstaje wrażenie – system kaucyjny. Po prostu mam wrażenie, że lepiej byłoby przygotować i opóźnić, jeżeli będzie istniała taka potrzeba, niż wprowadzać na zasadzie szybkiej implementacji.

Pani przewodnicząca.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Ja jeszcze mogę? Ad vocem.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

Myślę, że pan przewodniczący ma mylne wrażenie. Być może dlatego, że dopiero pierwszy raz uczestniczy pan na zaproszenie.

Natomiast mam przygotowanych kilkadziesiąt, chyba 20 kopii, tak że chętnie się nimi podzielę z panami posłami i paniami posłankami. To są sprawdzone informacje. Bo rzeczywiście zmagamy się od początku tego procesu z wielką falą dezinformacji. Trzeba mieć to na uwadze, że gospodarka obiegu zamkniętego zmienia status quo, m.in., to zmienia status quo chociażby spalarni – zdaje sobie z tego sprawę. Oczywiście spalarnie są potrzebnym elementem gospodarki odpadami, natomiast trzeba mieć też na uwadze, że niestety, będą miały trochę mniej surowca do spalania. Natomiast czy chcemy się naprawdę zgodzić na to, żeby nasze butelki, przynajmniej częściowo, trafiały do spalarni albo do pieców? Niestety, ale one również są palone w piecach. Jeżeli butelka PET będzie miała wartość, nie zostanie spalona. Gwarantuję to państwu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Nie chodziło mi akurat o spalarnie, tylko o przygotowanie całego systemu. A nie wiem, co za kartki pani chce rozdać... Można było rozdać na początku. Chciałbym...

Pan poseł Sikora, tak?

Poprosiłbym, ale byśmy powoli kończyli.

Poseł Arkadiusz Sikora (Lewica):

Przychyliłbym się do tego zdania pani minister o tym, żeby już dzisiaj nie opóźniać procesu wprowadzania tej ustawy, ponieważ ona jest niezmiernie ważna i niesie oczywiście,

tak jak pani minister powiedziała, ogromne konsekwencje, również dla firm. Ale proszę zwrócić uwagę, że samo vacatio legis tej ustawy jest dosyć długie i jeśli pojawią się w międzyczasie pewne wątpliwości, uważam, że my, jako posłowie, jesteśmy w stanie te poprawki wprowadzić i doprowadzić do tego, żeby ta ustawa jednak dobrze funkcjonowała. Z informacji, które mamy z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, wynika, że ustawa jest gotowa do przyjęcia i być może, jak każda inna ustawa ma pewne niedociągnięcia, ale w najbliższym czasie mogą być tutaj wyprostowane, tak że ja jednak wnioskuję o to, żeby tę ustawę procedować na...

Podsekretarz stanu w MKiŚ Anita Sowińska:

W 16 krajach...

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Pierwsze ad vocem. Nie, pani minister, teraz prosiłbym...

Proszę bardzo.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Chciałam się odnieść tylko do pana wypowiedzi.

Trzeba mieć zawsze na uwadze – ta ustawa weszła w życie. Jest w tej chwili tylko kwestia, w jakim... Czy jednoczesne, czy rozłożone w czasie będzie uruchomienie całego systemu. Ale trzeba pamiętać o zasadach legislacyjnych. Jeśli zmian co do dat wprowadzenia kompleksowo, czy przesunięcia niektórych elementów nie będzie w projekcie ustawy o zmianie ustawy, każda propozycja poselska w tym zakresie będzie wyjściem poza materię ustawową – więc na pewno w tej kwestii poselskie poprawki nie będą możliwe, jeśli się trzymać dobrych reguł legislacyjnych.

Poseł Paweł Sałek (PiS):

W takim razie my będziemy to głosować tak, jak resort to przygotowuje?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Nie, to nie jest to samo, panie pośle. Przecież pan doskonale wie, na czym polega materia ustawowa. Jeśli przepisy ustawy zmieniającej nie będą się odnosiły do jakiejś materii, my nie możemy składać poprawki do zapisów, których nie ma.

Poseł Paweł Sałek (PiS):

Nie, to rozumiem, tylko...

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Tylko to.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

OK.

Teraz prosiłbym panią przewodniczącą o podsumowanie i zamykamy posiedzenie Komisji.

Poseł Urszula Pasławska (PSL-TD):

Dobrze.

Chcę bardzo podziękować za to posiedzenie i myślę też, że wyjście ze swojej przestrzeni tylko i wyłącznie ochrony środowiska naprzeciw gospodarki jest bardzo cennym doświadczeniem, zresztą realizującym konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju. Art. 5 Konstytucji mówi o rozwoju kraju i ochronie środowiska w kontekście zrównoważonego rozwoju.

Mam nadzieję, że przyszłe posiedzenie Komisji będzie dotyczyło już rozpatrywania ustawy. Nie mam takiego niepokoju, iż nie będzie ona mogła być zmieniana w kwestii terminów, dlatego że w ostatnich latach wielokrotnie ta zasada była wprowadzona. Będę korzystała, powiem szczerze, z inspiracji poprzedników z poprzednich lat. Jeżeli będzie taka konieczność, będziemy wychodzić w tej sytuacji dla dobra sprawy również poza jej zakres. Niemniej jednak co kwartał będziemy kontynuować posiedzenia Komisji poświęcone obiegowi zamkniętemu. Jest wiele wyzwań. Jest wiele ustaw i regulacji, które powinny być przygotowane przez ministerstwo i nasza troska, Komisji, nie wynika z tego, że ktoś chce hamować ustawę albo nie daj Boże ją dzisiaj kontestuje. Wynika z czasu. Mamy bardzo mało czasu do tego, aby przeprowadzić nowelizację, ponieważ 1 stycznia jest tuż, tuż. I stąd wynika nasza troska, również w kontekście interesariuszy,

bo nie martwię się o duże firmy, które bardzo często omijają płacenie CIT w Polsce. Martwię się o małe i średnie przedsiębiorstwa, które de facto są dzisiaj głównym płatnikiem do budżetu państwa, również w kontekście ochrony środowiska.

Mam nadzieję, że ustawa pani minister Anity Sowińskiej będzie procedowana również przez dwie Komisje, ale to będzie decyzja pana marszałka.

Tymczasem bardzo dziękujemy za bardzo interesujące posiedzenie Komisji.

Przewodniczący poseł Ryszard Petru (Polska2050-TD):

Zamykam dyskusję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny obrad.

Zamykam posiedzenie Komisji.